

ρηγόρητα ό σεβαστός θεός, ό κ. Θήτα, άφού δέν μπο-  
ρει νά τόν βάλει νά δείξει τά δόντια του και νά έπα-  
νστατήσει τούς σταφιδικούς πληθυσμούς ύπέρ αύτου.

Και ή τλήμων Βαρβάσινα, κλαίει κι' αύτή ά-  
παρηγόρητα, για τó ξεδόντιασμα τού έκλεχτού της!

### ΓΙΑ ΤΟΝ ΡΟΪΔΗ

Έγραψαν άρκετά ό έφημερίδες, άν έμπορεί κα-  
νεις νά πη πώς είναι άρκετά δια κι' άν γραφτούνε  
για τó προνομιούχο αύτό πνεύμα που συγγέ-  
νευε τόσο με τόν Λουκιανό και που έβαλε πά-  
νω στο έργο του, τó μικρό κατά τόν δγκο, αλλά  
μεγάλο και βαρύ κατά την άξία, την  
σφραγίδα της τελειότητας.

Τά «Είδωλά» του θά μένουν άθάνατα ως  
μνημείο εύσυνειδησίας, μελέτης κ' εύθυκρίας.  
'Η «Πάπισσα 'Ιωάννα» του θά διαβάξεται  
πάντα και θάναγνωρίζεται ως ένα βιβλίο γεμάτο  
έξυπνάδα, γούστο και σαρκασμό. Κ' όι περί-  
φημοι άγώνες του με τόν κ. Βλάχο—άγώνες  
του έλευθέρου και του ζωντανού μυαλού κατά  
της μούχλας και της σκουριάς—θά μένουν  
σαν ένας σταθμός φωτεινός της συγχρόνου φι-  
λολογίας μας

Έκει όμως που έφάνηκε όλος ό ΡοΪδης, εκεί  
που πολέμησε γερά, νικητής και τροπαιούχος  
πάντοτε, και γκρέμισε τόσες τενεκεδένιες άξίες  
τόσους κουρσάρους της Πολιτείας, τών γραμ-  
μάτων και της κοινωνίας, εκεί που ό ΡοΪδης  
χτύπησε άλύπητα μά και δίκαια, είναι ό «'Α-  
σμοδατος», τά πρώτα χρόνια του άλησμόνητου  
αύτου σατυρικού φύλλου του κ. Θέμου 'Αννί-  
νου. 'Ο ΡοΪδης, ως Θεοτούμης, άδελ-  
φωνε τó σκώμμα και την ειρωνία του με τις  
ζωντανές και έξοχες γελοιογραφικές γραμμές  
του 'Αννίνου, κ' έτσι τó μολύβι του ένός και  
ή πέννα του άλλου άνοιξαν, σαν δυό σκαπά-  
νες, τόν άπίθμενο Καιάδα που κατακυλοούσαν  
μέσα του όλες όι άνάπηρες άξίες της τότε  
έποχής.

Άπό τόν άγώνα εκείνο έκέρδησε ό ΡοΪδης  
μαζί με τή νίκη και τó έπιθετο του μοχθη-  
ροϋ—σαν νά πούμε τó μετάλλιο της άξίας  
που του κέλλησαν όι φιλολογικές σουπιές στο

στήθος του. Βεβαιότατα, ένας άνθρωπος σαν τόν  
ΡοΪδη δέν μπορούσε παρά μοχθηρός νά είναι  
μέσα σ' ένα συρφετό τόσο πολιτικό, όσο και  
φιλολογικό, καθώς ήταν τότε και καθώς είναι  
άκόμα και σήμερα ό δικός μας συρφετός.

### ΩΡΑΙΕΣ

εύχες έδωσαν στο 'Εθνος όι έπιλεκτοί, δέν τó άρνού-  
μεθα, μηδέ του κ. Τσαγκάρη, τών έφημερίδων έξαιρου-  
μένου, τόσο ώραίες που άν έπιαναν, τó έθνος αύτό θά  
μεταμορφωνότανε στη στιγμή, χωρίς νά μεσολαβήση  
κανένα μαγικό ραβδί, σέ γή της επαγγελίας.

"Όλοι κάτι βρήκαν νά πουν—άχ! είναι τόσο φτηνά  
και τόσο εύκολα τά λόγια!—και κάτι νά εύχηθούν,  
κι' όλοι είναι προθυμότατοι νά θυσιάσουν κάθε προσω-  
πικό τους συμφέρον για νά πραγματοποιηθούν όι εύχες  
τους και νά μας καλύτερέψουν την τύχη μας.

Τώρα πώς, ύστερ' από τόσες μέρες, έξακολουθούμε  
νά κυλιώμαστε στο έδρα χάλια πουχάμε και πριν ξε-  
στομισθούνε όι πατριωτικώτατες αυτές εύχες, είναι  
άλλο ζήτημα. Και χωρίς νά θέλη κανείς πάλι νά πι-  
στέψη πώς τó έθνος μας δέν έχει τήν θαυματουργή δύ-  
ναμι που έχουν μερικές άγιες εικόνες νά μήν άφίνουν  
τις πεντάρες που κολλάνε άπάνω τους όι πιστοί, μά  
σπρώχνει τις εύχες που του κολλάνε άπάνω του όι έπί-  
λεκτοί και τις γυρίζει πάλι στην τσέπη τους για νά  
μή τους ζημιώνη.

"Άλλη έξήγησι άπ' αύτή δε χωράει. Έξόν πιά άν  
είναι άλήθεια εκείνα που λένε μερικοί μοχθηροί, πώς  
τó έθνος μας παραχόρτασε πιά από εύχες κι' από λό-  
για και ζητάει τώρα πιά και έργα για νά συγκινηθή.

### ΑΙΤΗΣΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Κύριε 'Υπουργό παιδείας

Χαιρετίσματα πολλά πολλά!

'Εγώ Χατζή-Τακκίς, 'Αρμένη, τέχνη τουφεξή,  
πατριδα Διαρθεκική, έματτα, πώς άφτουπέρα 'Ελλάδα  
όποιο δέν ξέρει μήτε 'Ηληνικά, μήτε Ρωμέϊκα, κα-  
τητητή Πανεπιστήμιο βάζετε. Έτσι δικό μου συνονό-  
ματο Χατζήδakis μεάλο κατητητή έχετε, 'Ηληνικά  
του τύφλα (1), Ρωμέϊκά του μούντζα (2).

Νά που κ' έμένα Χατζήδakis λένε, Ρωμέϊκα δέν  
ξέρω, 'Ηληνικά κατόλου, ταμάμ για δικό σας κα-  
τητητή κάνω. Βάλε με Πανεπιστήμιο' μνηαίο μισό  
δικό σου μισό δικό μου. Σάν πειράζει πώς δέν είμαι

γλώσσα μας. Περίεργο άλήθεια που άμα θέλουμε νά  
πουμε την καρδιά μας ή τó νοϋ μας, δηλαδή όσα  
μέσα μας έχουμε, τά λέμε σέ άλλη γλώσσα. Την  
καθαρεύουσα μήτε τή συλλογιόμαστε, γιατί τó νοιώ-  
θουμε πώς δε μάς χρησιμέβει σέ τέτοια, και τή μη-  
τρική μας λαλιά τήν ξεχνούμε, γιατί ούτε τήν καλ-  
λιεργήσαμε ούτε τή μάθαμε. Κι' όμως θαρρώ πώς  
κ' όι πιο δυνατοί λογισμοί κ' όι πιο χαριτωμένοι  
κ' όι πιο δυσκολοεπίπτοι στέκουνε ρωμαϊκά, φτά-  
νει νά δοκιμάσουμε. Λοιπόν τή δημοτική, τήν έ-  
θνική μας νά γράφετε, και νά διαβάξετε. Νά δια-  
βάξετε τά βιβλία μας, που μου τó τάξατε κίολας.  
Δέ λέω τά δικά μου' τά δικά μας λέω. Άφτά έ-  
χουμε' άφτά πρέπει νά ξέρουμε. Άφτά είναι και  
χρέος μας νά τάγαπούμε, για νάγαπήσουμε σύγ-  
καιρα και τήν καινούρια μας τήν πρωτότυπη φιλο-  
λογία, που ακούραστα δουλέβει, και τήν 'Ελλάδα,  
που για τήν 'Ελλάδα γίνεται ή τόση δουλειά, και  
τά παιδάκια που μία μέρα, όσα πολεμούμε σήμερα  
με 'Ιδρωτα και με κόπο, έτοιμα θά τά βρούνε.

\* \*

'Ός τόσο δέν πιστέβω, ή μικρή σας γλήγορα νά  
διαβάξη άφτό μου τó ρομάντσο. 'Ακόμη και σά με-  
γαλώση, θά πρέπει νά προσμένη. Δέν τώκαμα για

'Ορτόδοξο, Παπαδαμβέγγη διαβάζει μία βολά κεφαλι  
μου άπάνου «Πάτρια», γένουμε 'Ορτόδοξο βέρσελαμ.

Πρότυμο  
ΚΑΤΖΗΤΑΚΚΕΣ

Υ. Γ. Συλοίσου, τουφεξή είμαι' άμα κανένα προ-  
δότη μεταφράσει Βαγγέλιο μαγγέλιο, Αισχύλο μαι-  
σχύλο, Ξυλάδερρο Monstreώτη ανάβει κεφάλια φαιτη-  
ταριζ, έγώ μοιράζω χέρια τους τουφεκία, διαφεντέ-  
βουνε έθνος, δούξαζουνε 'Ελλάδα.

πάλε ΚΑΤΖΗΤΑΚΚΕΣ

(1) Λ. χ. «διати ή γλώσσα τών 'Ιρλανδών και Βοη-  
μών τονίζουσι κτλ.» 'Αναγν. συγκρ. γλωσ. σ. 153—  
«λαλείται υπό φυλών αίτινες... καταλαβόντες κτλ.»  
άφτου σελ. 470.—«άν ήν ή μη ήν αυθαίρετος, τούτο  
είναι κτλ.» Γλωσσολ. μελ. σ. 482 βίη ήληνικά βά!

(2) 'Εφθε:ασεν (sic)—τήν χαρά (tir)—γαμβρό κτλ.  
κτλ. κτλ.—«έχει διωγμένο τόν ύπρητή του, έχει άπο-  
λέσει (3) πάντας (1) κτλ.» 'Αναγν. σελ. 193 κτλ. κτλ.  
'Αμ' Παππαδογιάννης ό Γιάννης τού Παππά θά πεί  
για (;) άφτου σ. 95.

### ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κίνησε λέν ό τέντζερης

και βρήκε τó καπάκι,

Κι' ό Μιστριώτης ό χαζός

τó χάχα Χατζήθέρκη

ΠΟΥΛΑ Ο ΚΥΣΤΙΣ

### Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Τιμή μεγάλη στον κ. Νέη και στα περίφημα 'Ατ-  
θιολογήματά του. 'Αρχίζαν νά του τά μεταφράζουν και  
Φραντζέζικα.

— Τήν έπιχειρησι αύτή τήν έχει αναλάβει έργολαβι-  
κώς ό 'Ελληνο-Γαλλικός «Ταχυδρόμος της 'Ανατολής»  
που βγαίνει έδω.

— Κ' έτσι ό κ. Νέης, έγινε πιά τώρα Γαλλονέης...  
και δε συμμαζεύεται.

— Στην ίδια έφημερίδα δημοσίευε κι' ό κ. 'Αναστα-  
σόπουλος ό 'Αθηναίος άρθρα πολύχροτα για νάποδείξη πώς  
όι Δημοτικιστάι πληρώνονται με Ρωσικά ρούβλια.

— Μά τά σταμάτησε, άφού βγήκε ό συνάδελφός του  
κ. Ξενοπούλος (συγγνώμη κ. 'Αναστασόπουλε, για τή  
σύγκρισί!) νάποδείξη πώς ή πληρωμή γίνεται μ' έγγλέ-  
ζικες λίρες.

μάννα που θά μόρσει, που θάξερε νά ξαναζήση  
τά χρόνια της τά παιδικήσια χάρη στο παιδί της,  
κ' είναι ή μόνη ζωή που άξίζει νά τήν ξαναζήσης  
άφού είναι ζωή άγνότης κι' άνηξερίας».

Σας κράτησα για τó τέλος και τóμορφότερο:

«'Όσο φαίμεται κανείς λιγώτερο στη ζωή,  
τόσο πιο πολύ, ένω μικραίνεται, μεγαλώνει».

Βέβαια, πολύ σωστό, πολύ... γυναικίσιο. 'Η  
περηφάνεια κάνει τόν άθρωπο μικρό, τόν κοντάνει,  
άντις νά τόν ύψωση, που τó θαρρούνε μερικοί. Με τή  
μετριοφροσύνη καλλιιεργιέται, αναπτύγεται ό νοϋς  
περισσότερο. Νά κάθεται κανείς στην κοχίτσα του  
ήσυχα, νάκούη τι λένε γύρω του όι μεγάλοι, σιγά  
σιγά νά πετάη ό λογισμός του άπό τήν κουβέντα  
του ένός στοϋ άλλου τήν κουβέντα, με τά λόγια  
τους όλωνώνε, άφού διάλεξε τά πιο καλά, μέλι νά  
κάνη και τó μέλι μέσα του νά τó βάζε, είναι ώρατο  
ιδανικό. Είναι ώρατο ιδανικό σιωπηλή, άροσιωμένη, νά  
θυσιάζεται ή γυναίκα για τόν άντρα, ή θυσία νάναι τó  
μεγαλειό της και νά βαδίζη με τού άντρός της τήν έ-  
δέα. Κι' ως τόσο τί νά σας πώ; 'Εγώ θά σας παρακαλέ-  
σω σήμερα νάνοίξετε τή φωνή σας—για τή δημοτι-  
κή. Τή δημοτική νά μάς ρελαμαρέτε. Τά ώρατα πρά-  
ματα που γράφατε στις κόρης μου τó λέφκωμα, ένα  
έλάττωμα έχουνε, που δέν είναι γραμμένα στη

— 'Ο πρωτοχρονιάτικος ανακτορικός χορός έγινε στους «Καιρούς» ανάγνωσμα που θα βαστήξη ίσα με την πρωτοχρονιά του 1905.

— 'Όταν θα ξαναπροκαλεστή ο συντάχτης του αναγνώματος τὸ χορὸ γιὰ νὰ ἐπιδείξη... τὴν περιγραφικὴ του δεινότητα.

— Μὲ τὸ χειροφίλημα τῆς πρωτοχρονιάς, ἡ «Ἐστία» μᾶς ἀποκάλυψε καὶ μιὰ χαριτωμένη τῆς συνεργάτιδα.

— Τὴν κυρίαν Σακ. τοῦ ἀγαπητοῦ μας γιαιτροῦ καὶ φοβεροῦ ἀντιδημοτικιστοῦ.

— Καὶ περίεργο πρᾶγμα! Ἡ κυρία του νὰ γράφῃ καὶ νὰ περιγράφῃ τόσο χαριτωμένα κι' αὐτὸς ὁ ἀλιτήριος νὰ ρουφᾷ, μὲ τὰ λόγια πάντοτε, τὸ αἷμα πέντε δημοτικιστῶν, πρὶν καθήσῃ τὸ τραπέζι του, γιὰ ὄρεχτικό!

— 'Ἄμ' ἐκεῖνος πάλι ὁ περίφημος Μακάριος τοῦ «Σκρίππ!» εἶναι νὰ χάνῃ κανεὶς τὸ μυαλό του στὰν τὸν ἀκούῃ νὰ μιλήῃ γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα!

— Μὰ μήτε τοῦ Ράδου καὶ τοῦ Βάλθη τὴν ἀντίληψιν νὰ μὴν ἔχῃ ὁ μακάριος!

— 'Ἐνα ἄπανου στ' ἄλλο μᾶς ἔρχονται τὰ συγχαρητήρια γράμματα γιὰ τὸν «Δάρνη καὶ τὴ Χλόη» πῶ ἀρχίσαμε νὰ δημοσιεύουμε ἀπὸ τὸ περασμένο φύλλο.

— Μὰ παραπονοῦνται μερικοὶ πῶς βίζουμε λίγο. 'Ἐνας μάλιστα προτείνει—ὁ Βουτιερῖδης: τᾶκουσε καὶ τὸν ἔπιασε κρύος ἰδρώτης!—νὰ φερῶσσομε ἕνα φύλλο τοῦ «Νουμαῖ» ὀλάκαίρο σ' αὐτούς!

— «Μὰ μὲ τὸ σταγονόμετρο θὰ μᾶς τὴ δίνετε κι' αὐτὴν τὴν ἐπιφυλλίδα;» μᾶς ἔρωτᾷ.

— Τὸ ἐπισόδιον τῶν κ. κ. Γενήσερλη καὶ Γερακάρη ἐλύθηκε εἰρηνικώτατα μ' ἕνα γεῦμα.

— 'Ἀντὶ νὰ μονομαχήσουν οἱ ἄνθρωποι, ἔφαγαν κ' ἡπιαν ἀδελφικώτατα.

— Κ' ἔκαναν πολὺ καλὰ. 'Ἄλλοι τρῶν καὶ πίνουν ἀφοῦ μονομαχήσουν. Αὐτοὶ τὸ ἐθεώρησαν ὅπως δίδου περιττὸ νὰ προσηγήθῃ τοῦ γλεντιοῦ τους ἡ μονομαχία ὡς ὄρεχτικό.

— Τόσα ἐπισόδια ἔγιναν τὸν πρωτοχρονιάτικο 'Ανακτορικὸ χορὸ, ποῦ πάει νὰ πιστέψῃ κανεὶς πῶς στὸ χορὸ αὐτὸ δὲν χορεύουν πιά οἱ ἄνθρωποι ἀλλὰ τὰ ἐπισόδια.

— Κάποιος φίλος μας, μὲ τὴν ὑπογραφή Σφῆκκα μᾶς γράφει πῶς βρῆκε πεταμένην χιὰς τὸ βράδυ στὸ δρόμο τὴν ἀκόλουθη ἀκατανόητη κάρτα:

— ἌΓρηγόριος Ξερνόπουλος λεγόμενος καὶ Φαίδων ποῦ γράφει διηγήματα μὲ ἱπεκκαουάνα.

κ' εἶναι συντάχτης στὴ γρηὰ «Διάπλασι τῶν Παίδων» καὶ στὰς «Ἀθήνας» κελαῖθεῖ σὰν ζύλινη ροκίνα.

— Νᾶναι ἀρά γε ἡ κάρτα τοῦ κ. Στέλιου Βιολάντα αὐτῆ;

Ο ΙΔΙΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀηλοποιεῖ

ὅτι κατ' ἀπόφασιν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου συγκαλεῖται τὴν 12)35 Φεβρουαρίου ἐ.ε. ἐν τῷ καταστήματι τῆς Τραπεζῆς ἡ ἐτησίαιακτικὴ συνέλευσις τῶν μετόχων, εἰς τὴν παρακαλοῦνται νὰ παρευρεθοῦν οἱ κατὰ τὸ ἀρθρον 47 τοῦ Κκαταστατικοῦ δικαιοῦμενοι νὰ μετέσχουσιν αὐτῆς κ. κ. μέτοχοι καὶ οἱ εἰδικοί τούτων ἀντιπρόσωποι.

Οἱ κάτοχοι ἀνωνύμων μετοχῶν, θέλοντες νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν τακτικὴν ταύτην συνέλευσιν, ὑφείλουσι, κατὰ τὸ ἐδάφριον α τοῦ ἀρθρ. 51 τοῦ Καταστατικοῦ, δέκα πέντε ἡμέρας τοῦλάχιστον πρὸ τῆς ἐναρξέως τῶν συνεδριάσεων νὰ καταθέσωσιν ἐπὶ ἀποδείξει τοὺς τίτλους αὐτῶν, ἐντός μὲν τῆς 'Ελλάδος εἰς τὸ Κεντρικὸν τῆς Τραπεζῆς Κατάστημα ἢ τὰ 'Υποκατα αὐτῆς, ἐκτός δὲ παρὰ τοῖς ἐκεῖ ἀνατοκροικταῖς τῆς.

'Ἐν Παιρισίσις παρὰ τοῖς κ. κ. de Rothschild Frères.

'Ἐν Βιέννῃ παρὰ τῆ Wiener Bank Verein  
'Ἐν Κων)πόλει παρὰ τῷ κ. Α. Ζαρίφῃ.

'Ἐν 'Αθήναις τῇ 5 'Ιανουαρίου 1094.

'Ο Διοικητῆς  
Σ. Στροῖτ.

Ἡ Κοινή Γνώμη

ΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΣΑΛΑΤΑ

'Αγαπητὲ «Νουμαῖ»,

'Ἐνας δάσκαλος γράφει σ' ἕνα ἄλλο, κι' ὁ δεῦτερος πούτυχε νᾶνε φίλος μου μουδωκε καὶ διάβασα τὸ γράμμα τοῦ πρώτου. Δὲ μουφταξε ὅμως τὸ διάβασμα, παρὰ τῷφερε ὁ πειρασμὸς κι' ἀντίγραψα τὸ γράμμα, καὶ, μιὰ ποῦ τᾶβαλες τῶρα μὲ τοὺς Ραγκκα βῆδες καὶ τὰ κοπέλια τους, σοῦ τὸ στέλνω, γιὰ νὰ διασκεδάσῃς καὶ μὲ τὸ δάσκαλό μου. 'Απὸ τ' ἀντίγραφό μου δὲ λείπουν παρὰ μερικὰ ὀνόματα ἀπὸ τ' ἄλλα ἀνάθεμά με, ἂν ἀφαίρεσα τίποτα ἢ ἂν πρόσθεσα κ' ἕνα γιώτα' εἶνε ὅλα ὅπως εἶναι, μὲ τὸ νῆ καὶ μὲ τὸ σῆ, κι' ἂς τὰ διαβάσουν ὅσοι ἔχουν ὄρεξι κι'

ἂς ποῦν ὕστερα, ἂν μποροῦν, πῶς δὲ γίνεται κουρκοῦτι τὸ μυαλό μὲ τὴν καθαρεύουσα.

Γιὰ σου  
I. Σ.

'Ορίστε καὶ τὸ γράμμα:

Φίλατά μοι Ν. \*,

'Ο πολὺς τῶν 'Ιουδαίων ὄχλος μαθὼν τὰ περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου ἐσπευδεν ἀνὰ τοὺς ὁδοὺς καὶ ἤρώτα τοὺς τυχόντας εἰ τοῦτο ἔχεται ὑληθείας, διότι δὲν ἐπίστευε τὴν νεκρανάστασιν τοῦτ' αὐτὸ θὰ πρᾶττητε, νομίζω, καὶ 'Υμεῖς ἀναγινώσκοντες τὰς γραμμὰς ταύτας τοῦ τέως παρ' 'Υμῶν ὡς νεκροῦ νομιζομένου, καθ' ὅσον τὰ ἀντίθετα τῆς καρδιᾶς Σας συναισθήματα παλαιόντα δὲν θ' ἀφίνωσιν 'Υμᾶς ἐλευθέρους νὰ πιστεύητε ἴδιό αὐτό, εἰμι ὁ γράφας, ὃν Σεῖς ἴσως κατ' ἀνάγκην ἐλησμονήσατε θελήσαντες ἂτ' ἐν μεγαλοπύλει βιώσαντες νὰ ἀκολουθήσητε τὸν συρμὸν καὶ δὴ τὸν γυναικίστον καὶ θὰ διερωτᾶτε 'Υμᾶς αὐτοὺς ἀμφιβάλλοντας περὶ τῆς ταυτοτήτος τῆς ὑπογραφῆς ἀλλὰ θαρρεῖτε αἰσίως ἢδη σταδιοδρομοῦμεν τὸν τε οἰκογενειακὸν καὶ τὸν σχολικὸν δόλιχον, ὃν κατ' ἀνάγκην Θεία βουλήσει εἰς σκοπέλου; ἡγάγομεν ἕκ τε τῆς νόσου εὐφρογίας, ἐξ ἧς οὐκ ὀλίγον φόβον ἠσθάνθημεν καὶ πολλὰς τὰς δαπάνας ἕκ τοῦ μὴ ὄντως κατ' ἀνάγκην ἐποησάμεθα ἀνὰ τὴν μεσόγειον πλανώμενοι ἐπὶ τριμήνον, τὸν δὲ μετὰ ταῦτα χρόνον εἰς τε τῆς νέας οἰκίας μας παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ \* παρὰ τὴν Σχολὴν μας ἔκτοτε δαπανῶντες, τὸ δὲ χερίστον καὶ εἰς πόνον μου τινα ἀλλόκοτον τὰς ἀσχολίας μας ποιούμενοι, οὐτινος μάλιστα ἡ περιγραφή ἀπαιτεῖ κάλαμον ὀξυγράφου γραμματέως, ἕτε καὶ τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς ἀδυνατούσης νὰ ἐπιφέρῃ τὴν γνώμην τῆς κατὰ τὰς κρίσεις τῶν εἰδημόνων ἀλλὰ θαρρεῖτε οὐ πρὸς θάνατόν ἐστι τοῦτο, ἀλλ' ἀπλή ἴσως τιμωρία τῶν προσηγενημένων ἵνα μὴ τι χεῖρον πράξωμεν καὶ παράδειγμα ἴσως τοῖς ἐπιγιγνομένοις δώσωμεν τί δὲ τοῦτο; εἴπωμεν λίαν συντόμως ἵνα ἕκ τε τῆς θλίψεως καὶ τῆς περαιτέρω σκέψεως ἐξαγάγωμεν 'Υμᾶς. Πόνος τις ἐστὶ περὶ τε τὸ στέρνον καὶ τὰ νῶτα ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς 1—2 π. μ. καὶ λήγων κατὰ τὴν 7ην τῆς πρωίας αὐτόχροημα ραμαζάνι κατ' ἀντίτροπον ἐννοεῖται λόγον, διότι ἐνφ' ἐκεῖνοι χαίρουσι τὴν νύκτα καὶ λυποῦνται τὴν ἡμέραν ἴσως διὰ τὴν νηστεῖαν, ἐγὼ πρᾶττω τὸ ἐναντίον γελῶν μάλιστα μὲ τὰς ἰδιοτροπίας τῆς φύσεως τῆς ἀσθενείας ἀλλ' ἕατώμεν ταῦτα, διότι ὡς φαίνεται ἂν καταστῆ χρόνιον καὶ ἡ ἕξις θὰ γίνῃ δευτέρα φύσις, οὐδεμίαν δὲ ἀσθησιν ποιεῖ μοι ἡδη.

Μὴ ἔχων δὲ τι ἄξιον λόφου νὰ κοινοποιήσω πρὸς 'Υμᾶς διατελῶ ἀσπαζόμενος Σι νοεῶς μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως διαβιβάσητε ἐμοῦ τε καὶ τοὺς οἰκογενειακοὺς ἀσπασμοὺς πρὸς ἄπαταν τὴν οἰκογενειάν σας.

'Ο Σὺς

'Ε \* τῇ 4 Δ]βρίου 1903

M. N. \*

ἐεπαστήτε μὲ τὴ λέξη, μάλιστα παιδιὰ ποῦ δὲν ἔχουνε πάντα τὴ νοστιμιὰ τοῦ παιδιοῦ εἶναι παιδιὰ, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἔθνος εἶναι ἀκόμη παιδί. Μὴν τὸ ξεχνοῦμε πῶς ἀνεξάρτητη 'Ελλάδα ὑπάρχει μόνε ἀπὸ τὰ χίλια ὄχτακόσια τριάντα, δηλαδὴ πῶς πέρασαν ἀπὸ τότε ὡς τὰ τῶρα ποῦ σὰς τὰ λέω, μόλις ἑβδομήντα τέσσαρα χρόνια. Λοιπόν, ἕνας ἄθρωπος ἑβδομήντα τεσσάρων χρόνων σήμερις ἔχει τὴν ἡλικία ποῦ ἔχει τὸ ἑλληνικὸ βασίλειον ἕνας ἄθρωπος ἑβδομήντα πέντε χρόνων εἶναι πῶ γέρος ἀπὸ τὴν 'Ελλάδα. Πῶς θελετε νὰ μὴν εἴμαστε παιδιὰ; Νὰ δῆτε μάλιστα ποῦ βρίσκουμε κάποτε τὸν μπελᾶ μας, καὶ κεῖ ποῦ δὲν τὸ προσμένει κανεὶς, μὲ τὴν μικρὴ μας, τὴν παιδιὰτικὴν τὴν ἡλικία. 'Ἐλάτε νὰ ὑποβέσωμε πῶς σ' ἕνα ρομάντσο, ἴσα ἴσα ὅπως ἔτυχε σ' ἀφτό μου ἐδῶ, ἔχετε ἀνάγκη νὰ βάλετε κανένα πρόσωπο ποῦ στὸ τέλος τοῦ ρομάντσου καταντάει ὀγδόντα χρόνῶ γέρος. Δὲν μπορεῖτε, ἢ τοῦλάχιστο γιὰ νὰ μὴ σκουντάψῃ ὁ ἀναγνώστης, θὰ χρειαστῇ νὰ μὴ μοῦ πῆτε ρητὰ σὲ τί χρόνῳ γεννήθηκε. 'Ἄν τὸ πῆτε ὅμως, θὰ πῆτε πῶς γεννήθηκε στὰ χίλια ὄχτακόσια εἰκοσι τρία. Δυὸ χρόνια λοιπόν ὕστερις ἀπὸ τὸ εἶκοσι 'Ἐνα! 'Ἐδῶ τὰ μπερδέβει καὶ μᾶς τὰ μπερδέβει ὅλα πιά ἡ χρονολογία. Νὰ τὸ δῆτε ἀφοῦ γεννήθηκε δυὸ χρόνια ὕστερις ἀπὸ τὴν 'Ἐπανάστασιν,

ἔγινε δέκα χρόνῶ ἀγὸρι στὰ χίλια ὄχτακόσια τριάντα τρία. Τρία χρόνια λοιπόν ὕστερις ἀπὸ τὴν προκήρυξιν τῆς ἀνεξαρτησίας μας! Τῶρα σὰς ρωτῶ εἶναι τάχα δυνατό νὰ μὴν ἀκουσε τὸ παιδί ποῦ λέμε γιὰ τὸν ἀγῶνα μας τὸ μεγάλο; κι ὄχι νᾶκουσε, μὰ καὶ νὰ μὴν εἶδε κάτι, νὰ μὴν ἔπαθε ἴσως ἀπ' ἀφτόνε; 'Ἄν ἀκουσε ὅμως, ἂν εἶδε κι ἂν ἔπαθε δὲ γίνεταί, ἡ ἐντύπωσις θὰ σταθῆκε τέτοια, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ μὴν τοῦ ἀποτυπώθηκε τοῦ παιδιοῦ τὸ σπουδαῖο τὸ ἱστορικὸ καὶ στὴν ψυχὴν του καὶ στὸ νοῦ του. 'Ἄν τοῦ ἀποτυπώθηκε πάλε, θὰ νοιώθῃ, θὰ συλλογιέται, θὰ ζῆ μὲ παντάπασιν ἄλλον τρόπο ὕστερις ἀπὸ τὴν 'Ἐπανάστασιν παρὰ πρῶτα. Καὶ τότες ὁ μυθιστοριογράφος ἔχει χρέος νὰ δείξῃ, ὅσο ξετυλίγεται ἡ ζωὴ τοῦ προσώπου ἀφτοῦ, τὴν ἀλλαγὴν ποῦ τὸ ἦβε, γιὰ νὰ ποῦμε, ἀκόμη κι' ὅταν ἔκλαιγε στὴν κοῦνια του. Μάλιστα καὶ τοὺς γονίους του καὶ τοὺς φίλους του καὶ τοὺς συνομήλικούς του θὰ μᾶς τοὺς ψυχολογήσῃ τὸ ἴδιο, ἀφοῦ ἄλλα τοῦ καθενὸς τὰ ψυχολογικὰ πρὶν ἀπὸ μιὰ φοουτόνα ποῦ χάλασε τὸν κόσμον, ἀλλὰ κατόπι, ὅταν ἀρχίζει κάπως καὶ γελᾷ ὁ ὄρνυός. Μὰ τότες ἀλλάζει καὶ τὸ ρομάντσο. Βέβαια κάμποσες ἀλλαγές, κάμποσες ἐπανάστασεις τᾶράξαν καὶ τὴν 'Ἐβρώπη, ὄχι ὅμως τέτοιες. 'Ἡ Γαλλία πρὶν ἀπὸ τὰ χίλια ὄχτακόσια ὀγδόντα ἐνιαί,

εἴτανε Γαλλία Γαλλία ἔμεινε καὶ κατόπι. Πάντα τὸ ἴδιο ἔθνος. Δὲν ξεσκαβώθηκε ἀπὸ τυραννο ζένο, ἔθνος δὲν ἔγινε σὲ κείνη τὴν ἐποχὴ ἔξακολούθησε τακτικὰ, ὡς καὶ στὴ φοουτόνα μέσκα ποῦ τὴν ἔδερνε, τὴν ἐξέλιξή τῆς. Καὶ γιὰ τοῦτο, σὲ θελεῖ, λόγου χάριν, σήμερα κανεὶς νὰ παραστήσῃ σ' ἕνα τότε μυθιστόρημα γέρο ἐκατὸ χρόνῶ, ἔρχοκα τὸ κατορθῶνει, γιὰτὶ δὲν εἶναι καιρὸς καὶ ζοῦσε στὰ Παρίσις ἕνας ἐκατοντάρης, ὁ Chevreul, ὁ χυμικός ποῦ μὲ πολὺ μικρὴς διαφορές, ἀτομικὲς οἱ περισσώτερες, ἐννοιωθε καὶ συλλογιόυνταν ὅπως ὅλοι στὴ Γαλλία.

Μὴ θαρρῆτε πῶς ἀφτὰ σὰς τᾶραδιάζω καὶ σὰς τὰ φιλοσοφῶ, γιὰ νὰ μὲ δικαιολογήσωνε λιγάκι ποῦ στὸ βιβλίον μου πῶ φρόνιμο μού φάνηκε νὰ μὴ γιορτάζω τὰ γενέθλια μήτε τοῦ ἐνός ἀδερφοῦ μήτε τοῦ ἄλλου, ποῦ κατάντησε Μαθουσαλάς. 'Απὸ τὴν μικρὴν τὴν τιποτένια τὴν δυσκολία, θέλω νὰ καταλάβωμε μονάχα πόσο δυσκολεβώμαστε σὲ ὅλα, μιὰ καὶ δυσκολεβώμαστε ὡς καὶ στὴ μυθιστοριογραφία, σὲ πράματα μάλιστα ποῦ οἱ ἄλλοι λαοὶ οὔτε ὑποφιάζονται δυσκολίες. Καὶ γιὰτί; Γιατί ἔμεῖς, στὴν 'Ελλάδα, μόλις γεννηθήκαμε. Μόλις ζυπνοῦμε. Καὶ ζυπνοῦμε ἀπὸ ὕπνο βαρῆ, τὸ βαρῆτερο ποῦ φαντάζεται κανένας. Ζυπνοῦμε ἀπὸ τὸν ὕπνο τῆς σκλαβιάς. Δηλαδὴ, μακάρι νὰ εἴτανε ὕπνος καὶ μακάρι νὰ ζυπνοῦσαμε,